

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Miquel Ripoll Perelló	11:00h	13:00h	Dijous	26/09/2011	05/02/2012	AB-06
m.ripoll@uib.es	11:00h	13:00h	Dimecres	13/02/2012	24/09/2012	AB-06

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Estudis Anglesos	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Filosofia	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Història	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau d'Història de l'Art	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Formació Bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Llengua i Literatura Espanyoles	Formació Bàsica	Primer curs	Grau

Contextualització

La filosofia al món actual és una assignatura de caràcter introductori i de formació bàsica compartida en els estudis de Grau de Filosofia, Estudis Anglesos, Llengua i Literatura Catalana, Llengua i Literatura Espanyoles, Història i Història de l'Art . Està orientada a l'adquisició del coneixement filosòfic bàsic per poder analitzar el present. És una assignatura de caràcter teòric i pràctic que combina classes magistrals amb anàlisis de textos. El contingut de l'assignatura gira en torn a quatre temàtiques que aglutinen els aspectes centrals de la reflexió filosòfica actual: la història, l'antropologia, el llenguatge i la política. Cadascuna d'aquestes temàtiques és tractada en dues parts: la gènesi de la problemàtica que l'afecta i les solucions que les escoles filosòfiques més rellevants han aportat. Per a cada tema s'han establert un o diversos textos sobre un dels punts més importants, que seran tractats amb especial atenció i que serviran per a l'avaluació. L'avaluació de la matèria es duu a terme en funció de dos itineraris establerts, cadascun dels quals consta d'una metodologia i unes pautes pròpies.

Requisits

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

Pautes de lectura i crítica, així com esperit analític a l'hora de tractar els continguts. Actituds pel qüestionament i per valorar altres formes de pensar. En ser una assignatura de Formació bàsica pels estudis de primer de grau no existeixen requisits previs pel que fa a la superació d'assignatures anteriors.

Competències

L'assignatura de Filosofia en el món actual té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en els plans d'estudis adscrits a la branca de Filosofia.

Específiques

1. Coneixement de la terminologia filosòfica especialitzada i de la bibliografia essencial en filosofia, en especial en el marc de la filosofia contemporània.
2. Coneixement de les teories i les tècniques filosòfiques en relació als grans problemes històrics de la filosofia teòrica, en concret en el marc de la filosofia contemporània.
3. Habilitats en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional.

Genèriques

1. Capacitat de raonament i reflexió crítica en les argumentacions filosòfiques.
2. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions filosòfiques.
3. Habilitat d'investigació i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tan al públic especialitzat com al no especialitzat.

Continguts

Les competències de l'assignatura s'adquiriran a través de quatre temes transversals.

Continguts temàtics

Tema 1. L'home en el temps

1. El problema: sentit i significat de la història.
2. La gènesi: de la Il·lustració a la crisi de la raó.
 - * El naixement de la racionalitat moderna i la seva aplicació a la història.
 - * De l'optimisme del segle XIX a la crisi del segle XX.
3. Algunes propostes:
 - * La teoria crítica: L'escola de Frankfurt.
 - * La postmodernitat: J.-F. Lyotard i G. Vattimo.

Tema 2. La constitució de l'ésser humà

1. El problema: què és allò que anomenam home?
2. La gènesi: l'home després de Ch. Darwin i S. Freud.
3. Algunes propostes:
 - * L'existencialisme: Jean-Paul Sartre.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

* L'estructuralisme i el postestructuralisme: Michel Foucault.

* El feminisme: S. de Beauvoir i K. Millet.

Tema 3. Llenguatge i coneixement

1. El problema: la representació de la realitat.

2. La gènesi: la crítica nietzscheana al coneixement.

3. Algunes propostes:

* La filosofia analítica: L. Wittgenstein.

* L'hermenèutica: H.-G. Gadamer.

Tema 4. L'organització sociopolítica

1. El problema: com ens organitzam?

2. La gènesi: l'herència de la revolució francesa.

3. Algunes propostes:

* La teoria de l'acció comunicativa: J. Habermas.

* La teoria de la justícia: J. Rawls.

* El comunitarisme: Ch. Taylor.

Metodologia docent

Els tipus d'agrupament i les activitats formatives s'estableixen d'acord amb els articles 27 i 28 del reglament d'ordenació dels ensenyaments universitaris de grau de la UIB. Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, el qual incorpora l'ús de les TIC a l'ensenyament.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu el professor establirà els fonaments teòrics i els continguts essencials de la matèria. A més es donarà informació per a cada tema, sobre el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumne haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts
Classes pràctiques	Pràctiques presencials- Comentari de text	Grup mitjà (M)	Mitjançant el comentari de texts filosòfics es tractaran problemes de relleu d'una forma teòrica i pràctica. Els alumnes hauran de seguir activament la lectura dels texts plantejants, analitzant críticament els problemes que s'hi tracten i elaborant la seva pròpia interpretació
Avaluació	Examen global	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'alumne coneix i sap aplicar correctament els continguts adquirits al llarg del semestre. Cada examen tindrà una durada de 2 hores
Avaluació	Examen parcial- Comentari de text	Grup gran (G)	Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà dues proves parcials de comentari de text. Aquesta avaluació permetrà avaluar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts tractats en l'anàlisi directa de texts filosòfics. Cada prova tindrà una durada de 2 hores

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Avaluació	Participació en les classes	Grup gran (G)	Es tracta d'observar la qualitat de la implicació de l'alumnat en el seguiment de la matèria, és a dir, atenció, col·laboració en una bona dinàmica de grup, intervenció activa en el decurs de les classes, en especial de les pràctiques. El professor prendrà les mesures que consideri adients per tal de garantir una adequada participació en les classes.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les pràctiques presencials- Comentaris de text	L'estudiant abans de cada classe de comentari de text, haurà de llegir els textos filosòfics facilitats pel professor, intentant plantejar dubtes i problemes per tal de confrontar-los amb les explicacions que n'oferirà el professor en la seva exposició
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats didàctiques	Després de l'exposició per part del professor de les classes magistrals, l'alumne haurà d'aprofundir en la matèria a partir de la bibliografia i el material que es facilitarà per cada tema
Estudi i treball autònom individual	Treball d'investigació	Aquells alumnes que acordin a través del contracte pedagògic seguir l'itinerari B hauran d'entregar un treball d'investigació sobre un dels aspectes o continguts de l'assignatura. El treball haurà de tenir una extensió mínima de 30 pàgines a Word, sense comptar la bibliografia, lletra 12 i interlineat d'1,5

Estimació del volum de treball

A la següent taula es presenta la distribució d'hores segons les diferents activitats de treball presencial i de treball no presencial (o autònom) planificat i la seva equivalència en crèdits europeus o ECTS.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Classes magistrals	26	1.04	17.33
Classes pràctiques	Pràctiques presencials- Comentari de text	14	0.56	9.33
Avaluació	Examen global	2	0.08	1.33
Avaluació	Examen parcial-Comentari de text	4	0.16	2.67
Avaluació	Participació en les classes	14	0.56	9.33
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les pràctiques presencials- Comentaris de text	25	1	16.67
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitats didàctiques	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual	Treball d'investigació	25	1	16.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes en l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per cada procediment d'avaluació, la tipologia, els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura. L'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global.

L'assignatura consta de dos itineraris: l'itinerari A on és obligatòria la presencialitat i l'itinerari B adreçat a aquells alumnes que per motius laborals o altres motius justificats no poden assistir regularment a les classes presencials. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluatiu en cas que un alumne es vulgui acollir al l'itinerari B. El contracte pedagògic s'haurà de signar en el termini de tres setmanes des de l'inici del semestre. La signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses en l'itinerari.

Examen global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (No recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen global corresponent a la convocatòria oficial i un examen global corresponent al període de recuperació. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'alumne coneix i sap aplicar correctament els continguts adquirits al llarg del semestre. Cada examen tindrà una durada de 2 hores
Criteris d'avaluació	-Adequació de la terminologia filosòfica emprada -Correcció sintètica i relacional dels continguts de l'assignatura -Capacitat de valoració sobre els problemes tractats al llarg del curs -Format: Preguntes de desenvolupament sobre els continguts tractats al llarg del curs. El criteri numèric d'avaluació s'adjuntarà amb l'enunciat de la prova.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Examen parcial-Comentari de text

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (No recuperable)
Descripció	Al llarg del semestre l'alumnat realitzarà dues proves parcials de comentari de text. Aquesta avaluació permetrà avaluar si l'alumne coneix i sap aplicar els continguts tractats en l'anàlisi directa de texts filosòfics. Cada prova tindrà una durada de 2 hores
Criteris d'avaluació	-Adequació de la terminologia filosòfica emprada. Correcció sintètica i analítica en relació als continguts. -Format: Comentari de text.

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

Participació en les classes

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Es tracta d'observar la qualitat de la implicació de l'alumnat en el seguiment de la matèria, és a dir, atenció, col·laboració en una bona dinàmica de grup, intervenció activa en el decurs de les classes, en especial de les pràctiques. El professor prendrà les mesures que consideri adients per tal de garantir una adequada participació en les classes.
Criteris d'avaluació	-Participació activa i addient en les activitats pràctiques de les classes. -Comportament correcte. -Format: observació per part del professor durant les classes, especialment en les pràctiques.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Treball d'investigació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Aquells alumnes que acordin a través del contracte pedagògic seguir l'itinerari B hauran d'entregar un treball d'investigació sobre un dels aspectes o continguts de l'assignatura. El treball haurà de tenir una extensió mínima de 30 pàgines a Word, sense comptar la bibliografia, lletra 12 i interlineat d'1,5
Criteris d'avaluació	-Adequació de la terminologia filosòfica emprada. -Correcció sintètica i relacional dels continguts i valoració sobre els problemes tractats per les corrents filosòfiques més importants. -Format: El treball haurà de tenir una extensió mínima de 30 pàgines a Word, sense comptar la bibliografia, lletra 12 i interlineat d'1,5.

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Papineau, D. (2008): Filosofia. Ed.Blume, Barcelona.
- Sarrió Mora, A. ed (2009): Lecturas de filosofía. Ed. Akal, Madrid.
- Terricabras, J.M. (2001): El pensament filosòfic i científic II. El segle XX. Ed.Universitat Oberta e Catalunya, Barcelona.

Bibliografia complementària

- Amengual, G. (2007). Antropología filosófica. BAC, Madrid.
- Arendt, H. (1997): ¿Qué es la política? Paidós, Barcelona.
- Cruz, M. (2008): Filosofía de la historia. Alianza, Madrid.
- Foucault, M. (1982): L'ordre del discurs i altres textos. Laia, Barcelona.
- Gadamer, H.G. (1993): El problema de la conciencia histórica. Tecnos, Madrid.
- Garrido, M.; Valdés, L.M.; Arenas, L. (coords.) (2005): El legado filosófico y científico del siglo XX. Cátedra, Madrid.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	20900 - La Filosofia en el Món Actual
Grup	Grup 2, 2S, lletres G-O
Guia docent	E
Idioma	Català

- Gómez, C. (ed.) (2003). Doce textos fundamentales de la ética del siglo XX. Alianza, Madrid.
- Lyon, D. (2005): Postmodernidad. Alianza, Madrid.
- Lyotard, J.-F. (2008). La condición postmoderna. Cátedra, Madrid.
- Onfray, M. (2007): La força d'existir. Manifest hedonista. Ed. Edicions de 1984, Barcelona.
- Pardo, J.L. (2007): Esto no es música. Introducción al malestar en la cultura de masas. Ed. Galaxia Gutenberg-Círculo de lectores, Barcelona.
- Urmeneta, V.H. (2007): Espacio, tiempo y sociedad. Variaciones sobre Durkheim, Halbwach, Gurvitch, Focault y Bordieu. Akal, Madrid.
- Vattimo, G. ed. (2001): La secularización de la filosofía. Hermeneutica y posmodernidad. Ed. Gedisa, Barcelona.

Altres recursos

Al llarg del curs, el professor podrà introduir més bibliografia complementària.

A Campus Extens els alumnes podran trobar al llarg del curs diferents materials relacionat amb el contingut de l'assignatura.

